

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
gymnasieskolans undervisning om kunskapsområdet
sexualitet, samtycke och relationer vid
Bobergsgymnasiet i Ånge kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i gymnasieskolans undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Bobergsgymnasiet. Granskningen genomfördes under höstterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angetts i beslut den 9 oktober 2024 dnr 2023:8101.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Bobergsgymnasiet senast den 7 april 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Ånge kommun har inkommit med en sådan redovisning den 24 april 2025.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: genomför en undervisning om kunskapsområdet som är aktuell och uppdaterad och som är ett integrerat inslag i alla gymnasieprogram så att eleverna får en helhetsbild av kunskapsområdet

Ånge kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 2: inkludera inslag i undervisningen så att eleverna ges möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersproblematik samt inslag som ger eleverna möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer framställs i olika medier

Ånge kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 3: utveckla strategier för ett tillitsfullt och inkluderande klassrumsklimat och arbeta med insatser som hävdar de värden läroplanen anger

Ånge kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten

Utvecklingsområde 4: gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer.

Ånge kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Utvecklingsområde 1

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- genomför en undervisning om kunskapsområdet som är aktuell och uppdaterad och som är ett integrerat inslag i alla gymnasieprogram så att eleverna får en helhetsbild av kunskapsområdet

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten. Skolan har organiserat en arbetsgrupp där lärare från olika ämnen ingår. Arbetsgruppens har tagit fram ett årshjul som ska börja gälla från och med läsåret 2025–2026. Utifrån arbetsgruppens planering ska kunskapsområdet vara ett återkommande inslag i undervisningen. Lärarna ska följa upp, utvärdera och vid behov revidera årshjulet varje läsår för att förbättra undervisningens kvalitet.

Huvudmannen bedömer att de planerade utvecklingsinsatserna kommer att höja kvaliteten på undervisningen genom lärarnas samarbete och kontinuerlig uppdatering av årshjulet. Åtgärderna ska ge eleverna en helhetsbild av kunskapsområdet, och skolans årliga uppföljning ska säkerställa att undervisningen förblir relevant, nyanserad, heltäckande och anpassad till elevernas behov.

Utvecklingsområde 2

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- inkludera inslag i undervisningen så att eleverna ges möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersproblematik samt inslag som ger eleverna möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer framställs i olika medier

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten. På skolenheten finns en utsedd grupp av lärare som tillsammans arbetar för att säkerställa undervisningens kvalitet i kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer. Arbetsgruppen har till uppgift att arbeta med frågor som rör möjligheten att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till kön och hedersproblematik samt inslag som ger eleverna möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer framställs i olika medier. I arbetet kommer lärarna att ta stöd av elevhälsan, där skolsköterskan och kuratorn ingår. Det framgår av huvudmannens redovisning att eleverna ska ges möjlighet att analysera maktstrukturer både ur ett historiskt och dagsaktuellt perspektiv. De ska få utrymme att diskutera och argumentera kring relationer i media, inklusive pornografi, samt reflektera över hur olika genrer formar bilden av kön och hedersproblematik.

Det framgår vidare av huvudmannens redovisning att som en del av det planerade arbetet ska skolan stärka undervisningens kvalitet genom att skapa forum där eleverna får ta ställning i frågor om maktstrukturer. Lärarna kommer att fungera som vägledare och handledare, medan elevernas egna intressen och frågor ska styra undervisningen. Enligt huvudmannen ska skolans planerade åtgärder på längre sikt bidra till att ge eleverna en djupare förståelse för maktstrukturer och stärka deras förmåga att fatta egna beslut. Ytterligare åtgärder som planeras är att genomföra en temadag om relationer, samtycke och maktstrukturer. Enligt huvudmannens redovisning blir temadagen ett komplement till den ordinarie undervisningen. Under temadagen ska eleverna delta i föreläsningar, paneldiskussioner och öppna samtal med lärare och andra aktörer.

Utvecklingsområde 3

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- utveckla strategier för ett tillitsfullt och inkluderande klassrumsklimat och arbeta med insatser som hävdar de värden läroplanen anger

Av huvudmannens redovisning framgår att Ånge kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten. Skolan har arbetat med att stärka klassrumsklimatet och skapa en inkluderande miljö där eleverna kan diskutera frågor som rör kön, identitet och relationer. Lärarna har återkommande samtal med eleverna om klassrumskulturen och förhållningssätt där de tydliggör hur diskussioner ska föras och hur skolan hanterar eventuella kränkande uttalanden. Genom att integrera läroplanens värdegrund i undervisningen har lärarna verkat för att alla elever ska känna sig trygga och våga uttrycka sina tankar och åsikter.

Enligt huvudmannen har dessa insatser lett till att skolan har stärkt undervisningens kvalitet och skapat en trygg miljö där eleverna vågar uttrycka olika synpunkter och ståndpunkter. Vidare framkommer av huvudmannens redovisning att skolan verkar för att ingen elev ska behöva känna sig diskriminerad, kränkt eller utsatt vid undervisning om sexualitet, samtycke och relationer.

Utvecklingsområde 4

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer

Av huvudmannens redovisning framgår att Ånge kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten. Skolan har genomfört åtgärder för att säkerställa att elevernas synpunkter och intressen ligger till grund för undervisningens innehåll. Under uppstartsdagarna varje år får eleverna fylla i en enkät där de lämnar synpunkter på områden som de anser viktiga och frågor de vill diskutera inom kunskapsområdet. En utsedd lärargrupp sammanställer svaren och utformar en undervisningsplan utifrån elevernas tankar. För att säkerställa att alla relevanta delar inkluderas, kopplas resultaten till kursplanen och återrapporteras till eleverna.

Huvudmannen gör bedömningen att genom att inkludera elevernas intressen i planeringen har skolenheten förstärkt undervisningens kvalitet inom kunskapsområdet. Eleverna är delaktiga redan i det inledande skedet av planeringen, vilket ger dem en tydligare känsla av inflytande över undervisningens innehåll. Huvudmannen beskriver att på längre sikt förväntas denna ökning av delaktighet bidra till elevernas engagemang och förståelse för kunskapsområdet. Genom att lärarna utgår från elevernas vardag och perspektiv får undervisningen en större relevans, vilket kan leda till att begrepp som samtycke, relation och sexualitet diskuteras mer aktivt och bidrar till en tryggare skolmiljö.

På Skolinspektionens vägnar

Ewa Mölleryd
Beslutsfattare

Robert Kihlberg
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Gymnasieskolans arbete med kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/gymnasieskolans-arbete-med-kunskapsområdet-sexualitet-samtycke-och-relationer)

Författningsstöd

Bedömningsområde Återkommande och aktuell undervisning

Författningsstöd

16 kap. 21 och 23 §§ skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen [2010:2039].

Lgy 11, avsnitt 2.6, *Rektorns ansvar*.

Bedömningsområde Ämnesintegrerad och fördjupande undervisning inom gymnasiegemensamma ämnen

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Riktlinjer*.

Bedömningsområde Kritiskt förhållningssätt och förmåga att fatta egna beslut

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Gymnasieskolans uppdrag*.

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Mål*.

Bedömningsområde Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Författningsstöd

1 kap. 5 § skollagen.

Proposition 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, s. 634.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmänsklighet*.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Saklighet och allsidighet*.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning.*

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Mål.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Mål.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Riktlinjer.*

Bedömningsområde Bemötande och insatser som hävdar de värden som läroplanen anger

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmänsklighet.*

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Saklighet och allsidighet.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Riktlinjer.*

Bedömningsområde Elevdelaktighet

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 2.3, *Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.*